

6.Sınıf SOSYAL 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 1 (Anadolu'nun Türkleşmesi): 1071 Malazgirt Zaferi'nden sonra Büyük Selçuklu Devleti'nin komutanları Anadolu'nun içlerine doğru ilerleyerek burada ilk Türk beyliklerini kurmuşlardır. Bu beylikler fethettikleri bölgelere Türkçe isimler vermiş, camiler, medreseler, hanlar ve hamamlar inşa etmişlerdir. Bu askeri mücadelenin ve sonrasındaki imar faaliyetlerinin, Anadolu'nun "Türkleşmesi" ve "İslamlaşması" süreçlerine nasıl bir katkı sağladığını kültürel ve siyasi açılarından değerlendiriniz. **Cevap:** Malazgirt Zaferi Anadolu'nun kapılarını Türklere açmış, askeri başarı siyasi hakimiyeti getirmiştir. Kurulan beylikler bölgeye yerleşik Türk nüfusunu taşımış, inşa edilen cami ve medreselerle bölgenin dini kimliği (İslamlaşma) pekişmiştir. Türkçe isimlerin verilmesi ise bölgenin kalıcı bir Türk yurdu haline gelmesini sağlamıştır.

Soru 2 (Anadolu'nun Türkleşmesi): Türkiye Selçuklu Devleti döneminde yapılan Miryokefalon Savaşı, Bizans İmparatorluğu'nun Türkleri Anadolu'dan atma ümidini tamamen bitirmiştir. Bu zaferden sonra Batı kaynaklarında Anadolu için "Turchia" (Türkiye) ifadesi kullanılmaya başlanmıştır. Bu askeri başarının Anadolu'nun tapusunun alınması noktasındaki önemini ve Avrupalıların bölgeye bakış açısını nasıl değiştirdiğini açıklayınız. **Cevap:** Miryokefalon Savaşı ile Anadolu'daki Türk hakimiyeti kesinleşmiştir. Savunma konumundan saldırı konumuna geçilmesiyle Anadolu'nun Türk yurdu olduğu tescillenmiş, dış dünyada (Avrupa) artık buranın bir Türk toprağı olduğu kabul edilerek "Türkiye" olarak anılmaya başlanmıştır.

Soru 3 (Karar Alma Süreci): Bir ülkede hükümet, çevre kirliliğini önlemek amacıyla yeni bir yasa tasarısı hazırlamaktadır. Bu süreçte sivil toplum kuruluşları (STK), medya kuruluşları ve kamuoyu (halkın görüşleri) çeşitli kampanyalar düzenleyerek yasanın içeriğine dair önerilerde bulunmaktadır. Yönetimin karar alma sürecini etkileyen bu unsurların demokrasideki rolünü ve kararların daha sağlıklı alınmasına nasıl katkı sağladığını çözümleyiniz. **Cevap:** Demokratik yönetimlerde kararlar sadece yöneticiler tarafından alınmaz. Medya sorunları görünür kılar, STK'lar uzman görüşü sunar ve kamuoyu halkın beklentilerini iletir. Bu unsurlar yönetimin üzerinde bir denetim mekanizması kurarak kararların daha adil, kapsayıcı ve uygulanabilir olmasını sağlar.

Soru 4 (Karar Alma Süreci): Siyasi partiler, seçim dönemlerinde halka vaatlerde bulunarak yönetime talip olurlar. Seçimi kazanan parti, programını uygularken muhalefet partilerinin eleştirilerini ve önerilerini de dikkate almak durumundadır. Siyasi partilerin yönetimin karar alma sürecindeki etkisini ve "çok seslilik" kavramının yönetim üzerindeki önemini açıklayınız. **Cevap:** Siyasi partiler halkın farklı görüşlerini temsil eder. İktidar partisi kararları uygularken, muhalefet partileri bu kararları denetleyerek hataların azalmasını sağlar. Bu durum çok sesliliği sağlar ve toplumun her kesiminin yönetimde dolaylı da olsa söz sahibi olmasına yardımcı olur.

Soru 5 (Temel Hak ve Sorumluluklar): Bir toplumda bireylerin "eğitim hakkı", "sağlık hakkı" ve "yaşama hakkı" gibi temel hakları anayasa ile güvence altına alınmıştır. Ancak bu hakların sürdürülebilmesi için bireylerin devlete karşı vergi vermek, kanunlara uymak ve askerlik yapmak gibi sorumlulukları da vardır. Hak ve sorumluluk arasındaki bu dengenin toplumsal düzenin devamlılığı için neden hayati olduğunu yorumlayınız. **Cevap:** Haklar bireye özgürlük alanı sunarken, sorumluluklar bu özgürlüğün sınırlarını belirler ve toplumun işleyişini sağlar. Vergi verilmezse sağlık hakkı sunulamaz, kanunlara uyulmazsa yaşama hakkı korunamaz. Bu denge, bireyin huzuru ile toplumun güvenliğini bir arada tutan temel bir unsurdur.

6.Sınıf SOSYAL 2.Dönem 1.Yazılı

Yazilidayim.net - Masalcidede.com

Soru 6 (Temel Hak ve Sorumluluklar): "Benim özgürlüğümün başladığı yerde, bir başkasının özgürlüğü biter." sözünden yola çıkarak, bireylerin kendi haklarını kullanırken başkalarının haklarına saygı gösterme sorumluluğunun toplumsal barışa etkisini değerlendiriniz. Katılım hakkı ve düşünce özgürlüğü üzerinden örnekler vererek açıklayınız. **Cevap:** Toplumsal düzen, bireylerin birbirinin hak sınırlarına riayet etmesiyle kurulur. Örneğin; düşünce özgürlüğü her şeyi söylemek değil, hakaret etmeden fikir beyan etmektir. Bir kişi kendi hakkını korurken başkasının hakkını çiğnememe sorumluluğunu üstlenirse toplumsal çatışmalar azalır ve barış ortamı korunur.